

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА IX * БРОЈ 171. * 25. МАЈ 1980.

ЦИЈЕНА 2 ДИНАРА

ЗАВЈЕТУЈЕМО СЕ ДРУГУ ТИТУ

Први је Дан младости без друга Тита. Упркос прољећу, влада тишина и бол. Као и читав наш народ, млади још не могу да повјерују да више с другом Титом неће дочекивати празник младости. Они, међутим, неће заборавити његове ријечи и дјело, јер је, како неко рече, умро Јосип Броз, али не и Тито. Титово дјело чини нас самопоузданијим и чвршћим — одлучним да радимо више него до сада, да стварамо онако како нас је он учио.

ЈЕДИНСТВЕНА ЛИЧНОСТ

За разлику од команданата савезничких и других армија, друг Тито једини није имао никаквих војних школа, а послје рата су многе његове битке постале предмет изучавања у војним академијама широм свијета.

Он је јединствена личност и по томе што ни један други врховни командант у другом свјетском рату није руководио биткама гледајући непријатеља голим оком. Ни један други савезнички врховни командант није био рањен, ни један учијењен осим Тита. Врховни командант Народно-ослободилачке војске Југославије био је једини врховни командант на чијим су рукама умирали његови борци и једини је који је дијелио судбину — патње и страдања — гоног, босог и изнуреног народа. Једини који је, имајући њега, непоколебиво вјеровао у побједу и слободу.

Увијек на челу и спреман да последњи залагај подијели са својим борцима, само једном запамћен необријан у току четири тешке ратне године — на дан прелаза преко Неретве — Тито је био врховни командант и човек чије је срце до задњег тренутка куцало за Човјека и Домовину.

Творац наше домовине и њене данашњице, Тито ће бити и будућност свих нас. Наша дужност је да наставимо његово дјело, да кажемо сизјету колико су горостасни и неумишлени југословенско социјалистичко самоуправљање, политика несврставања, добросусједска сарадња и братска љубав.

Имајући у виду тај задатак, млади наше општине, као и сви радни људи и грађани широм Југославије, завјетују се да ће им једина брига бити да раде више, боље и савјесније. То је свечана обавеза омладине и свих организација удруженог рада наше општине, младих из ђачких клубова, спортских клубова, мјесних заједница и радне бригаде „Вукица Митровић — Шуња“. Сви су ријешени да престижу вријеме, пребацујући норме и премашујући планове. Они ће тако радити до краја маја, цијеле године — увијек. Тако ће, прегалаштвом и самопријегорним радом, млади на најбољи могући начин одавати пошту човјеку који је себе увијек нештедице жртвовао за бољи живот свих наших радних људи и грађана, за срећнију младост младе генерације.

Уложимо све своје снаге да, слиједећи политику Савеза комуниста Југославије, чувамо најсвјетлије и најсвјетлије тековине наше социјалистичке револуције. Одговорним извр-

Борбе Андрејевић-Кун: Маршал Тито

шавањем својих обавеза и задатака, даљим остваривањем Титових визија и одређења, на најбољи начин ћемо се одужити великану наше историје, револуцији, која је његово дјело и Савезу комуниста Југославије којем је стајао на челу више од 40 година. То је част и понос сваког од нас.

Наша одлучност је израз дубоког увјерења читаве младе генерације да, извршавајући Титове поруке и задатке, радимо за добро радничке класе наше домовине. Ријечи пјесме „Рачунајте на нас“ никада као у овим данима нису тако снажно одјекивале у срцима младих и искорачиле из строфе у само врело живота.

Драган ЛИЈЕШЕВИЋ

ТИТО ЈЕ РЕКАО

ХЕРОИЗАМ МЛАДИХ

„...КАД ИДУ У БОРБУ ЉУДИ“ — рекао је друг Тито на Првом конгресу омладине Србије — „војска коју је држава створила, одрасли људи, онда је то њихова дужност према својој отаџбини, онда је то дуг сваког грађанина и родољуба. Али кад без мобилизације, добровољно, дјеца од дванаест, четрнаест, петнаест и шеснаест година иду у борбу, знајући да ће у њој погинути — онда је то више него дуг према домовини, онда је то надчовјечански хероизам младих људи који жртвују себе, иако још нису управо ступили у живот, да би будућа покољења била срећна“.

РАДИМО И СПРЕМАМО СЕ

„...Радимо као да ће сто или пет стотина година бити мир, а спремајмо се и спремамо се као да ће сутра отпочети рат“ — изјавио је друг Тито на Оснивачком конгресу СУВНОР 1947. године.

КАКО СЕ ЦИЈЕНИ ВЕЛИЧИНА НАРОДА

„... Величина народа једне земље“ — наводио је ријечи из Титове новогодишње поруке за 1949. годину — „цијени се по томе како се он држи у данима најтежих искушења; она се цијени по томе што је радни народ једне земље способан издржати и каква је његова морална снага у данима најтежих искушења“.

КОЕГЗИСТЕНЦИЈА

„...Ако одбацимо — а то безусловно морамо учинити — рат као средство за рјешавање разних међународних спорних питања, а исто тако и као средство за разрачунавање међу државама с различитим системима, онда као једини излаз остаје мирољубива и активна коегзистенција између народа и држава“ — рекао је друг Тито у Москви 1956. године.

У ПРВОМ РЕДУ: ХУМАНОСТ

„...Треба знати ући“ — наводио је ријечи из Титове здравнице у Зрењанину 1958. године — „у лични живот сваког човјека и разумјети његове тешкоће, јер сваки је човјек свијет за себе, биће које има и веселих и жалосних тренутака у животу... Ми нисмо, разумије се, неки самарићани; али, ми смо комунисти, а комунисти морају у првом реду бити хуманисти“.

СНАГА НАШЕ ПАРТИЈЕ

„...Кад критикујемо сами себе“ — ријечи су друга Тита на Седмом конгресу СКЈ 1958. године — „и јавно износимо наше недостатке и грешке, онда то не представља нашу слабост, као што мисле неки у земљи и ван ње. Напротив, то представља снагу наше револуционарне партије и показује да је она довољно јака и способна да јавно износи и своје недостатке или грешке“.

УВИЈЕК СА ТИТОМ

ЧЕТВРТОГ МАЈА остали смо без Тита. На обали вјечности — без Тита! Ој, море бисерно! Без Тита међу нама. С Титом у револуцији, изградњи, самоуправљању, не сврстаности, братству и јединству, у борби за мир.

Ми, Титови људи и ти, Титово море, тужни смо, пре тужни. Али, титански јаким, идемо Титовим путем. Славним: двадесетседмартовским, јулским, борбеним, комунистичким.

Видим ти сузу у плаветни лу, сузу на обали љепоте свијета. Устајеш, устајеш на прве тактове Интернационале... У ставу мирно је цео свијет, не само свејадранска тишина.

Хиљаде минута ћутања! Почасни поздрав Човјеку који нам је Домовину стварао. Из хиљада плотина јадранског плаветнила!

Таласи, мирно! Планине, поздрав!

Утихнуло је и жуборење потока. Маестрал — запрепаштен — стао за трен. Барже погнеле једра.

Друже Тито, ми ти се кунемо! Из хиљада грла одје-

кује глас истине, хрип ватра надаћућа.

Титова је Југославија пред одром великана чије су име шапутале палме, оморике, маслине, борови... Ловћен — на челу свеприродне љубави: друже Тито, вољени, мно гопоштовани, незаборавни ко манданте наше слободе, револуције, изградње, мира. Ми не признајемо да Те нема!

Дан је, Вјетровит, мајски, раднички слободарски. Не уништив и прекрасан. Твој. И наш. Нека природа сврши ва своје неминовне послове — Ти остајеш с нама. У нашим мислима и срцима.

Море бисерно! Изговори, заталасај срца, заплачи! Капни сузу и крени у велики мирољубиви свијет!

Нема Тита међу нама.

Тито је наш! То име нас преноси преко граница свијета, у будућност, коју нам је југословенски вођа створио.

Море, књиге сновима неписане сањај. Окрену други лист плаветнила и записи: Друже Тито, ми ти се кунемо да са Твога пута не скренемо!

Р. Ј.

ТИТО ЈЕ У НАШЕМ СРЦУ

Са комеморативне сједнице Скупштине општине и друштвено-политичких организација упућен је Централном комитету СКЈ и Председништву СФРЈ следећи телеграм:

„Смрт председника Тита, нашег најдражег и најмилијег друга, стратега и вође наше револуције, болно је одјекувала широм наше општине. Немогуће је наћи праву ријеч да изразимо тугу и бол наших радних људи и грађана, наших политичких и радних организација. Тешки бол и дубока туга су у сваком нашем дому, код сваког човјека, пионира, омладинца, борца народноослободилачког рата.

Са осјећањем најдубљег бола и туге због ненадокнадивог губитка, сви смо, исто времено, испуњени осјећањем части и поноса што припадамо револуцији и времену у коме је Тито живио и дјеловао, што смо дио социјалистичке самоуправне заједнице збратимљених народа и народности Југославије, коју смо с Титом и под његовим вођством изборили на бојном пољу и градили у миру.

Титову смрт не доживљавамо као смрт у њеном основном значењу. Јер, човјек на ставаља да живи са својим дјелом и у њему. А Титово дјело је грандиозно као што је горостасна његова личност за све нас и, шире, за цео напредни свијет. Тито је у свему што смо створили и што имамо, у оном чему тежимо, трај-

но у нашем срцу и у нашим мислима.

У овом часу навиру свима нама блиска и драга сјећања. Колико јуче, октобра 1978. године, у вријеме VIII конгреса СУБНОР Југославије, друг Тито је био у Будви, разговарао с нама, хранио нас и подстицао на још бољи рад.

Остајући без најдражег човјека и генијалног вође, ми се завјетујемо да ћемо још одлучније наставити Титовим путем, да ћемо уложити све снаге да даље изграђујемо и одлучно штитимо наше самоуправно социјалистичко друштво, највећије и најсвјетлије тековине наше социјалистичке револуције. То ће бити и најбоља потврда наше трајне одређености и судбинске повезаности с Титовим дјелом, наше ријешености да чврсто и сигурно корачамо путем којим нас је Тито до сада водио ка јасно одређеним циљевима наше револуције“.

ПРИЛОЗИ ЗА ТИТОВ
ФОНД

Умјесто вијенаца на одар председника Тита, радне организације и колективи с подручја наше општине приложили су у Титов фонд за сти пендирање ђака и студената 157.000 динара.

О доприносу друга Тита развоју службе безбједности говорио је на свечаној сједници Миодраг Јањушевић, начелник Одјељења унутрашњих послова

ПРОСЛАВЉЕН 13. МАЈ — ДАН БЕЗБЈЕДНОСТИ

Непрекидно у мобилном стању

Тринаести мај — Дан службе безбједности прослављен је у знаку туге за вољеним другом Титом. Свечаности су присуствовали представници друштвено-политичког живота, народни хероји и првоборци који живе на подручју општине. Послије одавања поште преминулом председнику Титу, ученици Основне школе „Степан Митров Љубиша“ отпјевали су химну и пјесму народне заклетве „Друже Тито, ми ти се кунемо...“

Свечану сједницу отворио је Милорад Марковић, а о другу Титу, његовом доприносу формирању, развоју и унапређењу службе безбједности говорио је начелник Одјељења Миодраг Јањушевић.

— Данас на 36-годишњицу оснивања службе безбједности — рекао је он — можемо констатовати да њени припадници никада од њеног оснивања нису носили у срцу дубљи бол и тугу него данас, нити чвршћу одлучност да свим својим снагама, па и животима, штите и штите Титов — наш пут у даљем развоју социјалистичког самоуправног друштва. Из наших редова отишао је творца свих наших победа, троструки народни херој, комуниста, друг, родитељ... О његовој и величини његовог дјела праву оцјену даће историја.

БРИГА О КАДРОВИМА

Нема области живота и рада у којима до пуног израза није дошла огромна стваралачка енергија и генијални ум друга Тита. Он је свој печат оставио и у области безбједности и друштвене самозаштите, удахнујући овој служби душу — хуманост. Послове безбједности друг Тито је сагледавао на најширој марксистичкој основи, посвећујући им изузетну пажњу. Под његовим руководством у периодима револуције и касније израстали су и развијали се сви органи и службе безбједности. Још на савјетовању у Столицама дат је снажан импулс организовању обавјештајне и службе безбједности у партизанским одредима и на ослободеној територији. Фочански прописи означавају нову етапу у развоју народне власти, а у склопу њих и службе безбје

дности. У новембру 1942. године друг Тито је донио упутство за обавјештајну службу, којим су предвиђени њени задаци на ослободеној и окупираној територији.

Друг Тито је увијек поклањао велику пажњу кадровима који треба да раде у обавјештајној служби.

Истинитост и тачност у извјештавању и хуманост у раду уопште принципи су које је он увијек истицао, наглашавајући да поштени људи не смију страдати, што говори о њему као великом хуманисти и човјеку који је испољио и посебну стваралачку улогу у животу и раду службе безбједности. Ти принципи су дубоко људски. Кад год би се и за моменат заборављало на њих, падало би се у тешке грешке. Тако је дошло и до познатих деформација које су Брионским пленумом отклоњене.

Послијератни развој нашег друштва на самоуправним основама налагао је политичким, државним и друштвеним структурама, па и служби безбједности да иду у корак с тим развојем.

НИКАДА ОДЛУЧНИЈИ

Друг Тито је непрекидно указивао на потребу да служба безбједности, као и сви други субјекти друштвене самозаштите и општенодрожне одбране буду што боље оспособљени како би с другим чиниоцима пружали пуну заштиту тековинама револуције. Наша земља је од рата била изложена разним притисцима реакционарних снага и покушајима да се осујети њен самостални пут у социјализам, Титов пут самоупра

вљања, самосталности, независности и несврстаности. Такви притисци присутни су на рачито на несврстане земље и нашу као водећу у овом покрету. Југославија је, на челу с другом Титом и СКЈ, уз ангажовање свих субјеката општенодрожне одбране и друштвене самозаштите, као и службе безбједности, успјешно одолијевала свим притисцима. И спољни и унутрашњи непријатељ трпио је пораз за поразом. Никада рани људи и грађани, збратимљени народи и народности Југославије, нису били тако уједињени дубоким болом као данас и никада нису били одлучнији да збратимљени бране и одбране Титов пут.

Свој допринос у тим заједничким напорима дали су и припадници службе безбједности наше општине. Од земљотреса, 15 априла прошле године они су непрекидно у мобилном стању. Сложене и одговорне задатке извршавали су и извршавају са успјехом. Одјељење унутрашњих послова добило је ове године највише признање које додјељује Републички секретаријат за унутрашње послове — 13. мајску награду за изузетно значајан допринос на унапређењу послова безбједности и самозаштите. Новчани износ награде — 5000,00 динара — колектив је приложио у Титов фонд за сти пендирање ученика и студената.

— Наш Тито је физички отишао из наших редова — рекао је начелник Јањушевић — али ће он и даље живјети у нама, док овај народ буде живио. Тито је ово наше море, ове планине и поља, Тито су његови саборци, народни хероји, сви радни људи и грађани, ми, припадници службе безбједности, Тито је Југославија. Данас, овим поводом и на овом мјесту, изражавамо дубоко поштовање и захвалност другу Титу за све што је учинио за срећу свог народа и прогресивног човјечанства и чврсто се завјетујемо да ћемо Титов пут бранити свим својим снагама и животима и да ћемо га одбранили.

В. Сташић

Делегација синдиката Аустрије
у Светом Стефану

У Светом Стефану је 22. и 23. маја боравила делегација Синдиката Аустрије, која је нашој комуни поклонила Дјечји вртић чија је изградња у току. Читав посао око монтирања овог

објекта изводи стручна радна снага из Аустрије. Делегација Аустријских синдиката боравила је у Светом Стефану као гост Општинског вијећа синдиката Будве.

Приморске
новине

Лист ССРН општине Будва Уређује: Редакцијски колегијум, Главни и одговорни уредник Милован Пајковић. Издавач: Општинска конференција ССРН — Будва адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва телефон: 41-346 — Број жиро-рачуна 20710-678-287 код СДК Будва — Штампач: Издавачко-штампарско предузеће „Обод“ — Цетиње — Претплата: годишња 48 динара; за иностранство двоструко — Рукописи се не враћају.

СЈЕДНИЦА ПРЕДСЈЕДНИШТВА ОК ССРН

Програм акције „Јединствени у одбрани и заштити“ — до краја маја

Предсједништво Општинске конференције Социјалистичког савеза расправљало је половином маја о програму овогодишње, треће по реду акције „Јединствени у одбрани и заштити“ и усвајању Друштвеног

ног договора о организацији и финансирању рада Центра за марксистичко образовање.

Пошто је минутом хутања одата пошта преминулом предсједнику Титу, Раде Греговић, предсједник

Општинске конференције ССРН, је у уводном излагању истакао да се с доношењем програма акције ове године касни читав мјесец дана и да га треба усвојити најкасније до краја маја. При томе треба водити рачуна да акција обухвати и ангажује не само друштвено-политичке и организације удруженог рада него и све наше грађане, почев од оних најмлађег узраста — пионира.

У дискусији су учествовали **Перо Кнежевић, Чедо Јелушић, Љубо Борета и Миодраг Јањушевић**, који су инсистирали да акција буде масовна и траје читаву годину дана. Најбитније је да се народу објасни значај акције и шта се њоме жели постићи, да планови буду реални и свеобухватни, да се не дозволе импровизације, па успјех неће изостати. Изузетно важни чиниоци за то су штампа, пропаганда, фото и радио клубови.

Изабран је Штаб акције „Јединствени у одбрани и заштити“ у који су ушли **Блажо Ивановић** (командант), **Драган Лијешевић** (замјеник команданта), **Рако Дулетић, Мило Рафаиловић, Предраг Ђулафић, Пеко Лијешевић, Вања Јовановић, Раде Греговић, Љубо Рађеновић** и предственици свих пет мјесних заједница.

Предсједништво Конференције усвојило је Друштвени договор о организацији и финансирању рада Центра за марксистичко образовање. Одлучено је да се умјесто цвијећа и вијенаца на одар предсједника Тита уплати 5.000,00 динара у Титов фонд за стипендирање.

ИЗ РАДА МЈЕСНИХ ЗАЈЕДНИЦА

Самозаштита у првом плану

Територијалне основне организације Савеза комуниста с подручја Мјесне заједнице Будва I често одржавају заједничке састанке и анализирају текућу проблематику. То су урадиле и 6. маја ове године, када су још једном комунисти разматрали стање друштвене самозаштите прије почетка главне туристичке сезоне. На основу оцјене тог стања, утврђене су смјернице будуће активности и конкретни задаци за сваког члана основних организација.

Друштвена самозаштита на подручју ове Мјесне заједнице била је главна тема и заједничког састанка извршних органа Мјесне конференције ССРН, ССО и СУВНОР-а, одржаног 9. маја ове године. Расправљало се о уоченим слабостима и постигнут је договор за њихово превазилажење, уз пуну координацију ових друштвено-политичких организација. Састанком је руководио Далибор Антоњоли, предсједник Мјесне конференције ССРН.

О друштвеној самозаштити расправљали су у првој половини маја још и Одбор за општеномјесну одбрану и друштвену самозаштиту и Комитет за општеномјесну одбрану и друштвену самозаштиту, као и повјереници Цивилне заштите. Као резултат предузетих активности заједничка комисија израдила је нацрт Самоуправног споразума о самозаштити, који се већ налази на јавној дискусији код његових будућих потписника. Након примједби, предлога и сугестија урадиће се предлог Самоуправног споразума, који треба да усвоје самоуправни органи субјеката друштвене самозаштите, а којих има преко педесет. Усвајањем овог значајног документа и избором заједничких органа за његово спровођење омогућиће се досљедна реализација програма активности у области друштвене самозаштите и усклађивање заједничких мјера и активности свих носилаца друштвене самозаштите на овом подручју.

НАЦРТ ПРОГРАМА ОБНОВЕ СТАРОГ ГРАДА

Послије успјешних акција на рашчишћавању пута и другог отпадног материјала на Пизани омладина Будве наставља да својски ради на уређењу простора око Тржног центра. Заједно с омладином радили су и други радни људи и грађани, у првом реду радници ООУР „Јадран-трговина“.

Ових дана пажњу радних људи и грађана Мјесне заједнице Будва I привукли су материјали које је Извршни одбор Скупштине општине ставио на јавну дискусију. Ради се, наиме, о нацртима програма обнове и изградње Старог града одлука о забрани становања у Старом граду и о приступању изради урбанистичког пројекта Старог града.

О овим документима расправљало се на заједничкој сједници Савјета, делегација и извршних органа друштвено-политичких заједница са овог подручја. О њиховој садржини чуће се ускоро мишљење свих заинтересованих радних људи и грађана што ће помоћи да се приликом утврђивања предлога ових аката уграде најквалитетнија и најоптималнија рјешења.

Д.

Стари град

КАЗАЛИ СУ О ТИТУ

ВИШЕ НЕГО ОТАЦ НАЦИЈЕ

АЛБЕР ЛЕЈТОНЕР: „... Када један државник ослободи и уједини своје народе, он постаје отац нације. Међутим, Тито је више од тога, јер је он не само ослободио и ујединио бројне југословенске народе, већ је искоријенио вјерску и националну мржњу, укинуо дугогодишњи братоубилачки рат и на модерним основама и у новом духу створио модерну државну заједницу збратимљених и равноправних народа.“

Зато Тито и није само отац нације попут Вашингтона, Гарибалдија или Бизмарка, духовни вођа народа попут Мартина Лутера или Ђузепеа Мачинија, већ и највећи државник достојан Перикла, Петра Великог или Абрахама Линколна.“

ДРЖАВНИЧКИ СЈАЈ

„ИНТЕРНЕСЕНЕЛ ХЕРАЛД ТРИБЈУН“: „... Титов државнички сјај је свјетлост на путу човјечанства прекривеном мраком силе и моћи и обасјан сунцем наде човјека достојног будућих времена. Па, ипак, кроз тамо обавијене периоде своје историје, људски род није могао да корача без лучоноша попут Перикла, Карла Великог и Волтера, као што није у стању да крочи напријед без генијозних личности каква је Јосип Броз Тито.“

СИМБОЛ ЕПОХЕ

МОХАМЕД ХАСАНЕИН ХЕЈКАЛ: „... Тито ће остати један од најизразитијих симбола ове епохе, епохе националне револуције, епохе социјалне револуције, епохе научне револуције, епохе сталног неспокојства и бриге за мир.“

СКУПШТИНСКА ХРОНИКА

Сагледан рад општинских органа, државне управе и правосуђа

Скупштина општине, на сједници од 29. априла, донијела је годишњи план рада, којим се за оживљавање привреде и ванпривредних дјелатности предвиђају улагања од 1.593 милиона динара, а не 1.953.000.000 динара, како је, грешком објављено у „Приморским новинама“ од 25. априла.

Делегати су сагледали рад свих општинских органа државне управе и правосуђа (осим за прекршаје) за 1979. годину.

Уручена одликовања

Указом Предсједника Социјалистичке Федеративне Републике Југославије Јосипа Броза Тита одликован је за нарочите заслуге и постигнуте успјехе у раду од значаја за социјалистичку изградњу земље Орденом заслуга за народ са сребрним зрацима **Алексије Ивана Обрадовић**.

За нарочите заслуге и успјехе у раду од значаја за напредак земље одликован је Орденом рада са златним вијенцем **Душан Јована Абрамовић**.

За личну храброст испољену у спасавању људских живота и материјалних добара, као и за пожртвован и самопријегоран рад приликом отклањања последица катастрофалног земљотреса одликован је Медаљом за храброст **Миодраг Чедо Јањушевић**.

На заједничкој сједници свих вијећа Скупштине општине, која је одржана 29. априла, одликовања је уручио **Предраг Ђулафић**, предсједник Скупштине општине.

У име одликованих захвалио се **Алексије Обрадовић**.

П. Г.

ИЗВОРИ И ИМЕНОВАЊА

У координационе одборе при Општинској конференцији ССРН изабрани су: **Предраг Ђулафић** — за кадровска питања, **Лазар К. Борета** — за активност мјесних заједница, **Марко Ђ. Ивановић** — за прославе и свечаности.

Пошто је **Саво Вуксановић**, на лични захтјев, разријешен дужности члана Општинске комисије за расподјелу станова изграђених из ередстава за отклањање последица од земљотреса, за члана Комисије изабран је **Никола Краповић**, делегат Вијећа удруженог рада.

Након разрјешења **Благоте Касића**, дипломираног правника, дужности Општинског судије за прекршаје, одлучено је да се покрене законом предвиђени поступак за бирање Општинског судије за прекршаје.

Усвојен је програм рада, донијет је програм штедње и коначно усвојен детаљни урбанистички план Бечића.

Скупштина је донијела и нову одлуку о Извршном одбору и општинским органима државне управе, по којој се оснивају Комитет за урбанизам и комунално-стамбене послове, Одјељење за инспекцијске послове и Управа за катастар и геодетске послове. Образована је и Служба за заједничке послове.

ОСВРТ

Двије деценије причања
о сувенирима

Туристи који сваке године бораве на будванској ривијери имају могућности да много тога виде у овом дијелу Црне Горе и пријатно да се одморе, али, нажалост, немају прилике да изаберу предмете за успомену које би радо купили у знак сјећања на крајеве кроз које су пролазили, на мјеста гдје су одмарали и на људе с којима су се сретали.

Ове године очекује се да ће Црну Гору посјетити близу милион туриста од којих ће сваки трећи бити странац. Готово сви прођу кроз мјеста будванске општине, а двије трећине их се задржава читав дан или дуже. Запитајмо се: шта они могу купити у Будви, Бечићима, Светом Стефану и Петровцу? Какав је избор сувенира локалног или националног обиљежја?

Продавница, додуше, има доста, али шта то вреди кад туризам и трговина слабо сарађују! Да би се овог љета повећао промет, неопходно је да продавнице сувенира имају већи избор производа домаће радионичке са мотивима из приморског краја, посебно из будванске општине, израђеним од бакра, керамике, текстила, шкољки и дрвета. Продавнице треба снабдјети прво класном индустријском и другом робом, посебно конфекцијом, кожном га-

лантеријом, обућом и играчкама.

Већина туриста нерадо купује скупе ствари које немају умјетничку вриједност. Они би се прије одлучили за неки ситни сувенир с националним или локалним обиљежјем, а таквих предмета на Црногорском приморју, па и у Будви, има врло мало. „Дивљи“ продавци нуде лоше и неукусно обликоване сувенире који су могу купити у било ком туристичком мјесту од Охрида до Врњачке Бање и Макарске.

Постоје могућности да се предмети за успомену са црногорским и мотивима из Будве, Петровца, Брајића производе у Будви. До сада је било више покушаја да се оснује специјализована занатска радионица за домаћу радиност, у првом реду за производњу сувенира, али још ништа није урађено. Једино Љубо Петровић добаља шкољке из свих крајева свијета и израђује сувенире које туристи радо купују.

Можда ће се поново повести разговори о оснивању занатске радионице за израду предмета за успомену. Тада ће се, вјероватно, поново констатовати како је касно да се било шта уради за ову сезону, али да се треба припремити за идущу годину.

И тако редом — већ двије деценије.

У ОЧЕКИВАЊУ ЛЈЕТА

Никада до сада на будванској ривијери није било такво мобилно стање као ових дана. Организације удруженог рада, мјесне заједнице, туристички привредници, комунални и други радници још раније су усвојили оперативни програм припрема за сезону који се успјешно остварује. Да бисмо се што боље припремили и дочекали што више гостију, у току два протекла мјесеца било је у току „велико спремање“. Пошто сви послови нису завршени, припреме ће се наставити у току маја и касније до почетка главне сезоне. О томе се расправљало на састанцима Општинске конференције Савеза комуниста, у основним организацијама удруженог рада и „Монтенегротурист“. Посебно је указано на велику одговорност комуниста да би се сезона што спремније дочекала.

Наредних дана треба организовати акције на уређивању мјеста која су сада градилишта. Упоредо с тим максимално ће се користити домаћа радиност и предузимати мјере на проширењу и оплемењивању туристичке попуте. Неопходно је дододати по повезивању туристичке привреде с пољопривредом, трговином, саобраћајем, комуналним и другим дјелатностима.

ПОСЈЕТИОЦИ НЕЋЕ
ОПРОСТИТИ

И сами грађани, којима туризам доноси највише прихода, масовно ће учествовати у свим акцијама. Њихова помоћ много ће допринијети да се припреме што боље обаве. Озбиљно се схватило да се у Бечићима, Светом Стефану, Милочеру, Петровцу, Јазу и Будви није полагао тежи испит него ове године. Треба показати колико смо успјели да само за једну годину опоравимо туристичку привреду, која је страдала од прошлогодишње стихије. Много послова треба обавити наредних дана, а то се може постићи уз велике напоре и предузимљивост туристич-

ких прегалаца да што прије припреме објекте и оспособе одговарајуће службе.

Већ сада се прекори упућују комуналним службама које не обављају уредно свој дио посла. Многи њихови објекти нису спремни за дочек туриста. Грађевинске организације које, истина, имају доста посла, често бацају неупотребљиви материјал и отпатке поред пута и по плажама! Градилишта су неограђена, а око њих су гомиле отпадака!

БОРБА ЗА ВЕЋИ ДОХОД

На Црногорском приморју преовлађује класичан вид привређивања: хотелска соба, ресторан, плажа и понеки излет. Никако да се туристичке службе приближе госту. Хотелијери, готово без изузетка, нуде само смјештај и исхрану, иако се одавно зна да је то само предуслов за друге, солидније, услуге и бољи доходак.

Ових дана указује се на реалне могућности да се туристичка понуда будванске ривијере обогати организовањем комбинованог одмора — с мора на планину, с плаже на снијег и обратно. Кратко растојање од мора до планинских мјеста омогућава разнолик одмор на плажама и на планинском ваздуху у току једног дана. Ове погодности до сада су само повремено коришћене организовањем излета до Цетиња, Жабљака и Колашина.

Гости радо обилазе продавнице, галерије и музеје. Трговина и туризам, међутим, слабо сарађују. Њихово пословање није прилагођено потребама гостију. У продавницама нема довољно робе коју траже туристи. Ни радно вријеме трговаца није прилагођено потребама гостију — продавнице најчешће раде двократно и дуже су за творене. Треба имати у виду да у туризам спадају и продавнице конфекције и обуће, пољопривредних производа и сувенира, историјски и културни споменици, музеји и љетне позорнице, аутобуска станица, бензинске пумпе, зајавна радња и сервис, забавна и разонода, лов и риболов — све што омогућава да гости боље проведу одмор и да туристичке службе остваре већи доходак.

Кад је ријеч о комбинованом одмору ваља подсетити на могућности да бројни гости — прије свега домаћи али и страни — обезбиједе приватни смјештај, а хране се у друштвеном ресторану, у неком хотелу или ван објекта. Стога је неопходно да се у Будви, Петровцу, Бечићима и у другим мјестима у

општини отвори што више простора. Могли би се користити монтажни објекти павиљонског типа, чак и обичне и надстрешнице и шатори.

НОВИ ЗАКОН О УГОСТИТЕЉСКОЈ И ТУРИСТИЧКОЈ ДЈЕЛАТНОСТИ

Недавно је донесен нови Закон о угоститељској и туристичкој дјелатности. Једно од његових основних начела јесте боље регулисање начина и услова рада у угоститељству и туризму. Закон ће допринијети побољшавању пословности и посрјеживању привређивања у туризму. Стога би требало да се инспекцијске службе, организације удруженог рада, мјесне заједнице и грађани више узму да се његове одредбе што досљедније примјењују.

САВО ГРЕГОВИЋ ДОБИО НАГРАДУ „ТУРИСТИЧКО ПЕРО“

На Интернационалном мајском скупу туристичких новинара, који је ове године одржан осамнаести пут у Макарској, традиционалну награду „Туристичко перо“, добио је члан наше редакције, Саво Грегović, новинар „Вечерњих новости“.

Награда је додијељена за популарисање туризма у средствима јавног информисања и допринос његовом развоју.

Семинар о реконструкцији и изградњи туристичких
капацитета

Републички комитет за туризам и Свјетска туристичка организација, уз помоћ Програма Уједињених нација за развој, организовали су семинар о реконструкцији и даљој изградњи туристичких капацитета у Црној Гори. Семинар, који је одржан у хотелу „Маестрал“, присуствовали су, поред осталих, Момчило Цемовић, председник Извршног вијећа СР Црне Горе, Имер Пуља, секретар Савезног секретаријата за тржиште и опште привредне послове, Марко Матковић, потпредседник Извршног вијећа СРЦГ, Фахил Таиповић, члан Извршног вијећа и председник Републичког комитета за туризам, Бранко Луковац, члан Извршног вијећа и председник Републичког комитета за односе са иностранством, Омер Курпејовић, председник Привредне коморе Црне Горе, Војислав Ђурановић, генерални секретар Ту-

ристичког савеза Југославије, Мишо Браило, председник Општег удружења туристичке привреде Југославије, господин Роберт Лонаги, генерални секретар Свјетске туристичке организације, г. Жем Ренарт, стални представник Програма Уједињених нација за развој у Југославији. У раду семинара су учествовали представници организација удруженог рада угоститељско-туристичке привреде, републичких органа и организација, експерти из Црне Горе, Југославије и Свјетске туристичке организације.

Семинар је отворио Фахил Таиповић који је поднио уводно излагање. Предраг Ђулафић, председник Скупштине општине Будва, поздравља учеснике семинара у име града домаћина.

Од 12. до 16. маја саслушано је и расправљано по саопштењима Божицара Ми-

лића, члана Извршног вијећа СРЦГ и председника Републичког комитета за урбанизам, грађевинарство и стално-комуналне послове, Веселина Јовановића, директора Сектора за развој ХТО „Монтенегротурист“, Марјана Раџана, директора СОУР „Истра — Јадран“ — Пула, др Антуна Кобашића, професора Факултета за спољну трговину и туризам — Дубровник, др Момчила Вукићевића из Пословне заједнице за туризам — Нови Сад, др Слободана Унковича, професора Економског факултета у Београду и професора Универзитета, Шиме Калчића, директора „Лагуна-туриста“ — Пореч, Роберта Лонагија, генералног секретара Свјетске организације за туризам, Адолфа Гиборовског, Алфреда Коха, Клода Саурера, Ђованија Фреска и других експерата Свјетске туристичке организације.

Иностраном туристичком тржишту Црна Гора се представља као јединствено и изванредно подручје. До почетка главне сезоне припремиће се проспект „Црна Гора — Пула“, затим мапа Црне Горе, десетак плаката с туристичким мотивима, информативни материјал о условима боравка домаћих туриста и брошура о раду ауто-кампова. Дорадиће се већ снимљени филм „Добродошли у Црну Гору“ и припремити филм о Дурмитору. Посебна пажња посветиће се културним и историјским споменицима — припремају се нови историјско-туристички водичи „Споменици револуције“ који су намијењени ученицима и омладини.

Владо Гојинић

СА ГРАДИТЕЉИМА КАД НЕ ГРАДЕ

Случај ми поможе да се упознам с Митком Димитровим, грађевинским техничаром из Клисуре, тамо доље око Врања, и с Тихомиром Ковачевићем, грађевинским инжењером, стручним сарадником Грађевинског факултета у Београду. Обојица су тридесетогодишњаци. Кажем им како одавно тражим партнере за разговор о градитељству. Дуго се објашњавамо око тога да ли су они пра-

терену код „Геосонде“.

Другог саговорника, Тихомира Ковачевића, још нема. Вечера, Митке и ја настављамо разговор.

— У Будви се не гради ни једна брана, а ти си овдје? — питам зато што ми је Митке прије тога рекао да је један од градитеља „Мратиња“ и термоелектрана у Пљевљима.

— Какав је твој задатак у санацији Бечића?

— Мој посао је специ-

— На неки начин. Само што овдје нема правих ињекција, ми нисмо лекари, а, ипак, има сличности. Грађевинске површине „лијечимо“ епоксидним смолама. Начин убризгавања овог материјала је грађевинарски...

Чини ми се да ми је јасно шта Митке ради у Будви. Другог саговорника још нема и ја желим да наставим разговор.

— Сјећаш ли се, можда, гдје си био у вријеме земљотреса у Црној Гори?

— Сјећам. Био сам у канцеларији.

— Била је недјеља?

— Изградња бране је такав посао да мора и недјељом да се ради. Био сам у канцеларији, осјетио сам земљотрес и нисам се уопште узнемирио, нити уплашио за породицу. Живимо у монтажној згради... Касније сам на радију чуо да је земљотрес захватио Будву, Бар, Улцињ, Котор... У Будву сам дошао 23. јануара. Кад човјек гради, онда не мисли на оно што је било. Будва је доста срушена, али не онолико колико ми се учинило у први мах. Можда зато што сам дошао сувише касно.

— Не разумијем се уопште у изградњу, бар не у класичну, ову на којој сада радиш. Причај о томе.

— Укратко: посао на изградњи почиње ископом темеља и армирањем. Затим долазе бетонирци, зидари, фасадери, водоинсталтери, електричари, бравари, молери, керамичари. Отприлике, то је неки ред радова на изградњи. Кад се санира, сви раде у исто вријеме.

Конечно, долази Тихомир Ковачевић. Поздрављамо се и договарамо како да разговарамо за новине.

— Мислио сам да ће те ми постављати питање.

— Не волим да постављам питања, али кад смо већ ту, кажите ми да ли се сјећате гдје вас је затекао земљотрес?

— У Београду, на радном мјесту. (Чудно, мислим, сви градитељи раде обавезно и недјељом). Земљотрес нисам осјетио, заиста нисам — каже као да се правда. — Касније, кад сам сишао да доручкујем, збунула ме је маса људи пред зградом, али нисам имао времена за запиткивање. Прве вјести чуо сам тек поподне, у стану. Праве информације сазнао сам гледајући трећи дневник.

— Да ли сте имали предосјећање да ће вас радни задаци довести баш на овај терен?

— Значи, сад „лијечите“ зидове и плоче. Јесам ли добро разумио?

— Доста добро.

— Ињектирање, то је слично ињекцијама, зар не?

Радници ће испунити Титове жеље

Сунчана приморска љепотица ових мајских дана. Промјенљиво вријеме замјењује љетње. Плаже су већ опсеђене. Ријетки купачи сијеку плаветнило Јадрана. Остали се сунчају. Ту, наомак плажа, у Бечићима, градитељи који су прихватили тежак, али плодотворан посао да обнове оно што је земљотрес оштетио, свакодневно раде свој посао.

Упознајемо се с њима:

Хамид Таић, млади радник „Дела“ — Београд, сада каменорезац на „Сплендиду“, каже:

— Ова туга за вољеним Титом, туга у срцу, може да се одагна само радом. Он нас је учио раду, увијек смо га слушали. Сад ћемо радити више и боље. Да се Дан младости зацрвени од радничког „Оружја“.

Добри војо Шћепановић, Лозничанин, радник „Немира“ из Београда, ради на истом објекту као и Хамид:

— Ми смо Титова младост. Пред лицем народа, пред њим свијета. Пред лицем дјела вољеног предсједника Тита. Тито је умро, али он је нама, у нашим радним часовима. Ми ћемо оправдати његово повјерење у младе.

Мирослав Стефановић из београдске „Изолације“ дошао је из Ивањице да гради и дограђује Бечиће:

— Наши скромни допринос ће бити да уљепшамо љето које долази. Да се заборави оно што се догодило црногорском народу. Сигуран сам да је предсједник Тито највише желио да се порушено што прије обнови, да се гради ново. Он је био велики радник и вјеровао је да ће радници то добро урадити. Извршавајући своје задатке онако како је желио предсједник Тито, ми ћемо најљепше прославити све наше социјалистичке празнике — празнике братства и јединства.

Његов друг из „Изолације“ Никола Радић из Зворника каже:

— Цијела наша младост је велики празник оних који су наслиједили тековине револуције. А симбол свега био је Тито. Био, остао и биће! То име је незамјенљиво у свему што је југословенско. Штафета младости није стала, она је прерасла у велики раднички, социјалистички корак наше домовине која и даље сигурно корача у будућност.

ви људи за разговор који треба да буде објављен у новинама. И кад их, најзад, убиједим да мене не занимају подаци о изградњи Будве, већ градитељи и њихова размишљања, пристају да се нађемо у хотелу „Београд“.

Долазим минут-два раније. Митке Димитров „кибицује“ шах. Срдачно се рукујемо. Води ме у собу број 1. Сад је тамо једна од канцеларија „Геосонде“, његова канцеларија. Планови на зидовима, планови свуда!

Покушаћемо да разговарамо. Зато смо се и нашли.

— Име и презиме: Митко Димитров, рођен у Клисури, то је тамо негде близу Власинског језера. Београдски ђак, девет година на

фичан — каже Митке. — „Геосонда“ и ја у њој радимо на консолидацији тла. Ако се негдје гради брана, односно, прије него што почне да се гради, наш је посао да испитамо терен, и — ако је негдје „болестан“ — да га припремимо за градњу. „Лијечимо“ и оно што је изграђено. Стручно се то каже: ињектирање тла.

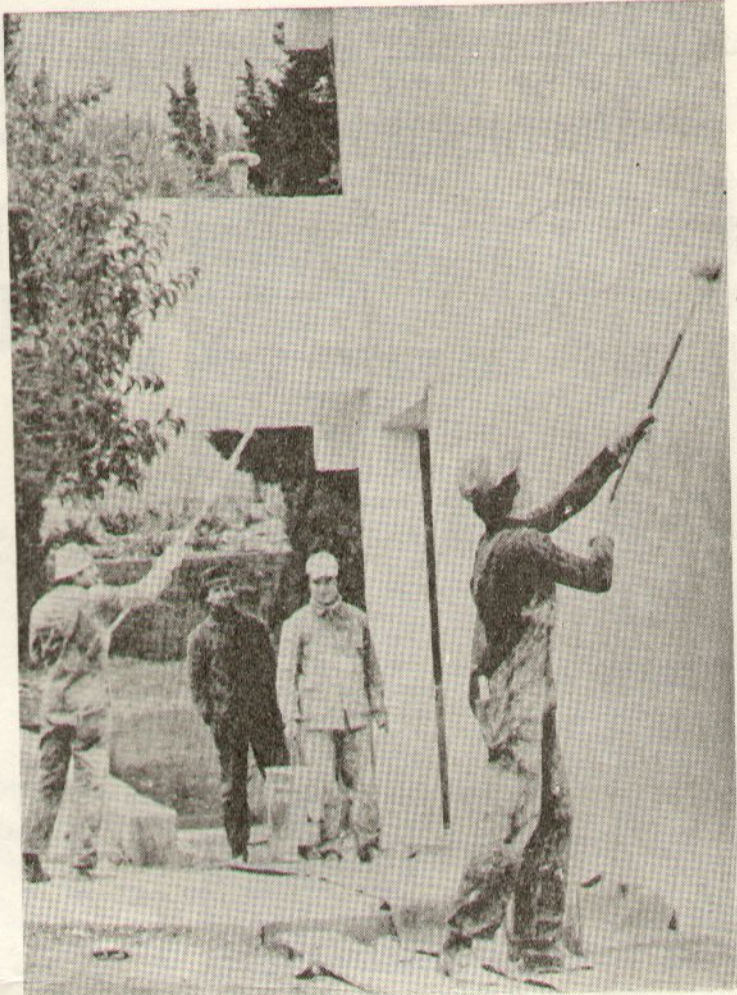
— И сад, у Будви, радите на „лијечењу тла“?

— Не. Радимо на ињектирању грађевинских површина.

— Значи, сад „лијечите“ зидове и плоче. Јесам ли добро разумио?

— Доста добро.

— Ињектирање, то је слично ињекцијама, зар не?

Санациони радови у Бечићима приводе се крају

— На неки начин то се обистинило. Двадесет и шестог маја био сам већ у Будви. Радио сам на испитивању посљедица земљотреса са...

— Сад већ доста знам о пословима „лијечења“ тла. Стручно се каже: консолидација тла, али ја више волим асоцијације... Реците нешто више о Будви?

— Будва без Старог града, као да је мало отуђена од мора — каже саговорник.

— Да. То је, свакако, тачно! — слажем се с њим.

— Сви ми имамо своју представу о мору. За мене је бити на мору, бити на Милочеру, на Јазу, у Старом граду.

— И у Будви — додајем, јер знам Будву из љетњих и предземљотресних дана,

кад Тихомир, нажалост, није долазио овдје.

— Можда, — признаје он.

А ја знам, то је и због фебруарских и мартовских киша.

— Видјелите љетос каква је Будва, — кажем гласно. А мислим то ће доста зависити и од градитеља. Од Тихомира и Миткета, од њихових другова.

Растајемо се. Завидим им што раде тако важан посао, али нећу то да кажем. Знао да им није лако: тамо одакле су дошли, оставили су своју родбину, породице, пријатеље. Један од њих и дјевојку. Желим им све најљепше, а гласно кажем:

— Хвала на разговору и лаку ноћ!

Раде ЈОВИЋ

Нове приредбе на Јадранском сајму

Од 14. до 20. маја на Јадранском сајму у Будви приређена је још једна изложба под називом „Спорт, наука, кампинг и рекреација“. На површини од 2.500 квадратних метара било је изложено више новитета намијењених туристима и поклоницима спорта и разоноде на мору.

Изложба је имала информативно-пропагандни карактер и на њој су учествовале познате трговинске организације као „Бродоимпекс“, комбинати „Спорт“ и „Агросервис“ из Београда и производно-трговинска организација „Марлес“ из Марибора. У кооперацији с овим кућама своје штандове на Сајму имале су и бројне иностране и домаће производне и трговинске организације.

У недје, 25. маја, на Сајму је отворена изложба производа земаља у развоју.

КУЛТУРА, ОБРАЗОВАЊЕ, ФИЛМ * КУЛТУРА, ОБРАЗОВАЊЕ, ФИЛМ * КУЛТУРА, ОБРАЗОВАЊЕ, ФИЛМ

Прегледано 50 страних филмова

На сједници Комисије за преглед филмова СРЦГ, која је одржана ових дана, усво-

претходно био достављен свим њеним члановима, Комисија је успјешно обавила

У прошлој години Комисија је одржала једну пленарну сједницу, а њена вијећа састала су се четрнаест пута. Прегледано је и одобрено за јавно приказивање педесет филмова из 15 земаља: из САД — осам, Енглеске — три, по два из Француске, СССР, Чехословачке, Западне Њемачке, Јапана и Индије, а из Ирана, Хонг-Конга, Италије, Аргентине, Норвешке, Канаде и Мађарске по је дан филм.

Структура по жанровима је сљедећа: друштвених драма — пет, љубавних (драма и комедија) — четири, три криминалистичка, двије мелодраме и по један цртани, балетски, музички, страве и ужаса, акциони, авантуристички, научно-фантастични филм, по једна ратна драма, социјална драма, еротска комедија, љубавна комедија и пародија.

Треба истаћи да су вијећа све филмове одобрила једногласно.

Међу одобреним филмовима својим квалитетом, а и по броју гледалаца, издвајају се амерички филмови „Телевизијска мрежа“ и „Ловац на јелена“.

Одабран сценарио за филм и ТВ серију о 13 јулу

Ових дана су Филмски савјет „Зета-филм“ и Програмски савјет Телевизије Титоград, на заједничкој сједници, одобрили за филмску, односно телевизијску реализацију сценарија о 13-јулском устанку црногорског народа.

Као што смо раније писали, сценарија за филм и телевизијску серију о 13. јулу написала је група аутора: Ратко Ђуровић, Путиша Перовић, Вукановић Мићуновић, Радомир Шарановић и Мило Ђукановић. Адаптацију текста извршио је Мирко Ковач, док је драматург Борислав Пекић. Режија филма и ТВ серије „Тринаести јул“ (радни наслов) повјерена је Милу Ђукановићу и Радомиру Шарановићу.

Снимање филма, како се предвиђа, почеће овог лjeta. Рачуна се да ће филм бити завршен до 13. јула 1981. године, кад се, поводом 40-годишњице устанка црногорског народа, очекује његова премијера.

Филм и серија снимају се у продукцији „Зета-филма“ и Телевизије Титоград.

М.

јен је извјештај о њеном раду у 1979. години. Како се ис- тиче у извјештају, који је

задатак прегледа и одобрава ња филмова за јавно приказивање.

Сусрет рецитатора

У организацији Самуоправне интересне заједнице културе и науке крајем априла по трећи пут је успјешно организована смотра младих рецитатора.

Наша општинска смотра (пре- тходила су јој школска и омла- динска такмичења) љубитеља ли- јеке и корисне књижевне ријеч- чи својеврстан је допринос у за- једничком ланцу редовних и ван- редних радних победа.

Стихови „Лијепа је земља о- ва најдража“ били су мото сусре- та рецитатора чија је порука пле- менита, патриотска и пуна љепоте.

Такмичење се одвијало у дви- је категорије — пионири и ом- ладина. За сваки узраст награ- ђена су по три такмичара. Прво- пласирани једног и другог узра- ста представљаће нашу општин- у на Републичким сусретима који ће се одржати у Бару.

Ове године увели смо и јед- ну новину. Поред награда које је додijелио жири у саставу: Урош Зењовић (предједник), И- ваница Ђалић (Владислава Ме- дјовић), имали смо и награду публике, а додijељена је награ- да најмлађем учеснику.

У категорији пионира на Ре- публичким сусретима представ- љаће нас Ана Брајак, а у кате- горији омладинаца Невенка Пе- чурица.

Остале награде — пионири: Сандра Лазовић — друго и Мили- ца Ђонових — треће мјесто; ом- ладинци: Марина Петричевић — друго и Тања Вукотић треће мје- сто.

Награда публике припала је Мили Марковић (категирија пио- нира) и Невенки Печурици (ка- тегирија омладине).

Најмлађи учесник била је Ми- ла Марковић, ученица II разре- да Основне школе у Будви.

Код појединих рецитатора примijeњено је да су се припре- мали само за ову прилику, а о- вај облик казивања тражи трај- ну припрему и гласа и извођача. Ово се више осјетило код омла- динског узраста, па се препору- чује да се рецитација његује и стимулише у току читања школ- ске године, а да општинско так- мичење буде само резултат так- вог рада.

Свето Радуловић

Поклон хлебинских умјетника

Још један примјер соли- дарности наших људи заби- љежен је ових дана у Будви. Музеј града Копривнице и Галерија Хлебине обавјести- ли су Културни центар да је акцијом и, иницијативом сли- кара Ивана Јосипа Генера- лића, сакупљена поклон-зби- рка за Галерију у Будви. Хлебински умјетници, међу којима су отац и син Генера- лић, Борис Бахунек, Ката и Владо Доленец, Марија и Ми- лан Хорват, Бисерка и Бран- ко Вириус, Франко Пољак и многи други, радо су се ода- звали овој акцији и поклонили по једно своје дјело, те је тако настала ова значајна ко- лекција која броји 48 слика и скулптура рађених на пла- тну, стаклу и у дрвету.

За Галерију у Будви ово је врло значајан поклон и подстрек за рад, у условима кад је остала без својих из- ложбених простора. Слике и скулптуре ове значајне збир- ке биће изложене на Светом Стефану, једином простору на који се може и ове годи-

не рачунати. Хлебинска гале- рија је позвана да на ту изло- жбу пошаље два умјетника који ће бити гости Култур- ног центра.

Б. Ј.

„СВИЈЕТ КЕРАМИКЕ“ У БУДВИ

Сваке године у Арађелов- цу се одржава међународна изложба умјетничке керами- ке. Постоји заинтересова- ност нашег Културног цен- тра и организатора ове из- ложбе да се она ове године у септембру мјесецу пренесе у Будву.

На остварењу овог значај- ног културног догађаја анга- жовао се будвански сликар Јово Ивановић, који је три и по мјесеца боравао у Аранђе- ловцу и радио у оквиру стал- не југословенске смотре „Ме- рмер и звуци“, у чијој је ор- ганизацији ова изложба.

Б. Ј.

Иницијатива коју треба поздравити

Основна школа „Стјепан Митров Љубиша“ води раз- говоре са општинском орга- низацијом Црвеног крста из Светозарева о могућности да њени ученици љетују у ре- креационом центру „Кале- нић“. Услови љетовања су веома повољни — 1.500,00 ди- нара за 15 дана по дјетету, што би свака породица за сво- је дијете обезбиједила. Уче- ници би љетовали у четири смјене, по петнаест дана. Смјештај и исхрана (пет об-

рока дневно) су добри. Обез- бијењена је и здравствена за- штита, док за културно-за- бавни и спортски живот по- стоје сви услови. За једну смјену требало би да се јави 90, а најмање 70 ученика. Са дјецом у једној смјени и- шла би најмање три васпита- ча.

Ову иницијативу колекти- ва Основне школе треба по- здравити. Вјерујемо да ће сви родитељи који то буду могли послати своју дјецу у „Каленић“ на љетовање.

КЊИЖЕВНИЦИ О ТИТУ

Вељко ПЕТРОВИЋ:

Осваја умове и срца

Револуционари су... одреда синови експло- зивних тренутака у животу народа. Њихо- во је, обично, да сагоре у рушевинама старог свијета који су запалили да тек припреме зем- љиште за нову изградњу.

Наш Маршал је јединствена личност... Ње- гово лично дјело у нашем препоруку види свако, ни историјски материјализам неће га свести на мању количину. Такву улогу може да врши са- мо онај човек који, поред студија, располаже најтананијим апаратом запажања и за поједино- сти и за цјелину, најсвјежијом комбинаториком и способношћу да одмјери, у секунду, када треба интервенисати у комењању друштвених сила и, најзад, који располаже и непопустљиво запетом вољом да се одмах, у исти миг, интервенише, да се мисао и одлука у исти час претворе у дјело.

Фигура тајанственог илегалца, реорганиза- тора Партије, организатора, вође и стратега ни- родно-ослободилачке борбе, тријумфалног Мар- шала Југославије, може се рећи, више узбуђује машту и нашем човјеку и другим народима; али, фигура заснивача и организатора народних вла- сти већ за вријеме устанка и послје ослобођења, фигура спроводиоца нашег привредног преобра- жаја, нашег сигурног и силног народног крмара кроз опасне вртлоге евразijske и еврамеричке, фигура нашег друга Маршала, који остварује со- цијалистички демократизам, освојиће свим сло- бодољубивим људима у свијету и умове и срца.

Ото БИХАЉИ — МЕРИН:

Токови младости

Лице Тита окренуто је будућности. Оно би могло да се узме као слика бића младости. Јер младост, то је једна станица на путу у земљу будућности. Младост је сан о сутрашњици, хра- брост за стварање планова у смјелој перспек- тиви...

Бранко МИЉКОВИЋ

ТИТО

Довољно је изговорити то име, па чути у себи све оно што нам је он безброј пута поновио. Ни он сам не може рећи више од онога што значи та једноставна ријеч — Тито. Она је постала си- номим слободе, наде и мира. То више и није име једног човјека, то је име цијелог једног народа, свих нас.

То име крије у себи све чему нас је он на- учио.

А учио нас је слободи.

Научио нас је како њоме да се користимо, како да будемо достојни ње. Указивао је прстом на оне који не знају да управљају својом слободом, који је користе против других, изневјерава- јући њену суштину. Схватили смо да слобода о- бавезује. Схватили смо да онај ко је злоупотре- би, тога тренутка постаје изнутра неслободан...

И слободу је учио њеним дужностима.

Задатак слободе је један једини: да не спа- ва. Питање слободе је питање свијести. Бити сло- бодан значи бити свој.

Учио нас је нади.

Научио нас је да истинска нада није она која рађа страх у човјеку и очајање. Нада је буд- ност човјека у човјеку. Права нада је разбори- ност нас усмјерава људску дјелатност. Научио- ши нас правој нади, он нас је научио да ствара- мо будућност од онога што је при руци...

ЗА МЛАДЕ * О МЛАДИМА * МЛАДИ О СЕБИ

Непогрешиви путоказ

Тридесетпети је празник младости у слободи. Први без друга Тита међу нама, али, као и сви досадашњи, с њим у срцу.

Сви наши народи и народности, сва омладина — будућност наше земље — славиће овог пута у дубокој тузи, уз обавезе и с пјесмама које ће имати призив заклетве: да се, први пут без Тита, на Титовом путу истраје.

Крила дјела

ИШЛИ СМО
С ТИТОМ
У ЈУТРА НОВА —
ДЈЕЛИМА РАДА,
СРЦА
И УМА.
С ГОЛУБОМ МИРА
ИЗНАД КРОВА,
С ЈАТИМА ЗВИЈЕЗДА
ИЗНАД ШУМА.

РИЈЕЧ ЉУДСКУ
ПРАТЕ
БОРЦИ,
РАТАРИ,
ЛИВЦИ ЗА СТРОЈЕМ,
БАЦИ
НАД СКРИПТОМ,
И БРИГАДИРИ
И РУДАРИ,
ПИСЦИ
НАД КЊИГОМ,
МАЈКЕ
НАД ЗИПКОМ.

Владимир ЧЕРКЕЗ

Не треба се заваравати: биће нам тешко, много теже него досад. Али, знамо: живо је и неуништиво Титово дјело. Његов примјер свима је пред очима. То дјело и тај примјер сјајна су зубља и не погрешиви путоказ. Јер: Титова вјечно млада револуционарна мисао, проверена у животу и исклесана у истину једне епохе, уткана је у зов данашњег времена, у потребу савременог човјечанства, које у грчевима и колебањима, уз огромне тешкоће, киде с прошлосту и ступа на путеве социјализма.

Титова мисао била је увијек — и вјечно ће бити — позив у борбу за савлађивање тешкоћа. Она учи да се млади никад не задовољавају постигнутим, већ да стално откривају још увијек недовољно сагледани свијет око себе, и саме себе, у данашњици и сутрашњици — у будућности. Примјер ће им бити генерације младих које су на својим леђима изнијеле народноослободилачки рат, пркосећи свему што је стајало на путу револуционарног прегалаштва.

Титова мисао и ријеч карактерише непрекидно обраћање младима и огромно поштовање у омладину. Он је стално инсистирао да се у Савезу комуниста, у друштву, стварају услови у којима

ће млада генерација моћи што потпуније да се испоји, у којима њене способности и снаге неће бити ограничаване и спутане. Слиједећи ту мисао, млади ће у револуционарни покрет стално уливати свјеже токове и постајати душа покрета. Пред њима су крупни историјски задаци за пуније ослобађање рада, за стварање човјечијег човјека.

Титова мисао је позив на акцију и, у исто вријеме, указивање на начин како да се стално иде напријед, шта треба да се постигне у тој акцији и како отворати перспективу револуционарног развоја нашег друштва. Младима не може бити свеједно ко ће наслиједити и даље носити развој социјализма. Они не могу бити равнодушни према томе како ће се одвијати даља борба за социјализам у нашој земљи и у читавом свијету. Омладина је позвана да на нов начин испоји свој интернационализам и свој гњев према снагама које вуку назад или спремају нови ратни пожар који би Земљину куглу претворио у кланицу несавјесних размијера. Зато глас младих против рата, њихов глас солидарности са онима који се боре против агресије, треба да се громко чује у свим приликама.

Титова мисао подстиче младе, да учећи и радећи, стварају све богатије личне и друштвене вриједности. Да буду творци оних стваралачких снага које ће потпуније спајати индивидуалност с друштвеношћу и да у себи изграђују што потпуније моралне вриједности. Да своје снове и стремљења изражавају на што људскији начин, да крче учмалост и статичност, траже и разоткривају истину, обезбјеђујући револуционарни континуитет, афирмишући револуционарне токове претходних генерација. Да буду чинилац формирања садржајније свијести о савременим задацима борбе за социјализам, да своју револуционарност испољавају у најплеменијим облицима — у непрекидној борби за афирмацију свега онога што је дубоко људско.

Младост припада социјализму — она већ користи плодове револуције и зато је утолико позванија да ствара нове услове за још богатије материјалне и духовне плодове. Да буде што поузданији судија у данашњим и сутрашњим дилемама и сукобима велике битке за социјализам, која се све више распламсава у читавом свијету. Најсјајнију зубљу те битке запалио је друг Тито.

Тридесетпети је празник младости у слободи. Први без друга Тита међу нама, али, као и сви досадашњи, с њим у срцу.

ИЗГУБЉЕНО НАЂЕНО

На стадиону ФК „Слога“ у Кртолама, нађена је златна наруквиза са посветом. Обратити се редакцији „Приморских новина“.

И послје Тита
— ТИТО

У загорском малом селу,
гдје класа златно жито,
родио се великан,
познат по свом дјелу,
његово име је Тито.

Јуначко срце, тешких дана,
жуцало је храбро, поносито,
побједа је извојевана —
А водио нас је Тито!

Дошли су и дани среће
живимо радосно, сито,
јер мислили смо
никад нас оставити неће,
наш вољени Тито.

Проплакаше горе над Сутјеском,
тужно плаче и сваки наш крај,
све бљешти жалоснијем бљеском:
однесе нам друга Тита мај.

Земљо — мајко моја драга,
чујеш ли тугу што облак шаље
чујеш ли пјесму за брата и друга
што се чује све даље и даље?

Заклетву смо дали, друкче не
смијемо!
Заклели су се и пионири мали:
Друже Тито ми ти се кунемо!
За домовину живот бисмо дали.

Тита нема, али корачамо напријед
путеви његови срећи нас воде,
Домовини и Титу дали смо завет
слиједићемо путеве слободе.

Млада ластавица узлеће,
њено гнијездо већ је свито.
Југославија никада пасти неће!
Јер, Југославија је Тито.
Ана МАРТИНОВИЋ I-2

Најбољи друг

Над земљом вије се туга:
умро је маршал Тито
изгубили смо најбољег друга,
у нама ће живјети вјечно.

Твоја су дјела наши идеали
ми смо генија Твога дјеча
сви народи свијета за Тебе су знали,
јер си освојио њихова срца.

Свака ће сила и свака тама
пасти пред нама,
јер Твоје лице
весело као цвркул птице
и Твоје име, друже Тито,
остаће у нама вјечно.

Веселин МАРКОВИЋ I-2

БЕЗ ТИТА — С ТИТОМ

ЧЕТВРТИ МАЈ 1980. ГОДИНЕ, и оне кобне ријечи: „Умро је Тито“! допиру до свијести, грло се стеже, сузе пеку и навиру, грчи се лице у нијемом болу. Из душе душе продире јаук. Заискри суза у оку, бол пара срце, јецај се проломи.

Последња и најтежа битка је изгубљена, али Ти си вољени друже, уткао себе у нашу славну борбу, у побједу и слободу.

Тито није умро, јер Тито је живот, Тито је љубав, а она је бесмртна. Тито — то смо ми сви — чврсти, одлуч-

Обиљежно је епоху

Мајско јутро 1892. године остаће записано у историји, као дан када је Загорје подарило највећу звијезду, која ће брзо засијати пуним сјајем. Те године родио се велики револуционар, нови градитељ и креатор будућности, Јосип Броз Тито. Његово племенито срце жуцало је за народ све до последњег тренутка живота, који је био испуњен борбом за бољу и љепшу будућност генерација.

Тито је својим револуционарним радом обиљежио епоху. Његов лик и борбени дух враћају снагу сваком рањеном борцу широм свијета. Човјек који је први посадио дрво мира у Африци, Азији, Латинској Америци, био је баш он, неуморни вођа у рату и у миру, Јосип Броз Тито.

Виолета Митровић, 13

Симбол снаге и одлучности

Читава земља утонула је у тугу. Тито мајско предвечерје, мирисно и топло, изгубило је своју љепоту. Учинило ми се да је сунце на заласку потонуло, а мирис мајског цвијећа подсећао је на нешто тмурно и несвесло.

Тито је умро, али у свим срцима која су жуцала за његово оздрављење, он је наставио да живи. Тито је симбол непоколебљиве снаге и одлучности, срце младе Југославије. Он живи у срцима Југословена. На лицу српског жетоеца види се туга и понос; радница у Скопљу рећи ће да је Тито дио ње саме; по црногорским брдима утиснуте су Титове стопе. Зато он не може умријети. Док живи Југославија, живјеће и Тито.

Маја УСАНЧЕВИЋ I-3

Велики човјек

Умро је велики човјек, који је, без разлике, знао стиснути жуту, црну и бијелу руку. Ко ће наставити његов пут? Ко ће калемити руже пријатељства и на чије ће територије сада слијетати голуб мира? Ми ћемо наставити његов пут, јер само за тај пут знамо. Сваке године садићемо хиљаде црвених ружа. Док је нас, летјеће и бијели голуб преко свијета, у знаку сјећања на тог великог човјека.

Тај велики човјек никада не може умријети, јер за њим остаје Југославија и његово велико дјело.

Иванка СКЕДЛЕР I-1

ни и постојани, загрљени и збратамљени.

У оку је суза, у души бол, али у сваком срцу је заклетва: „Друже Тито, слиједи мој пут. Ти ниси више пред нама, али вјечно остајеш с нама!“. У многим будућим покољењима живјеће сјећање на великог човјека, друга и ратника, храброг борца за права радног човјека, за слободу. И рашиће ова земља, са златним житним пољима, кршевитим, сурим планинама, дугим, брзим ријекама, питомих плодних долинама, рашиће земља слоге, братства и љубави.

Јадранка РАДОВИЋ II-1

БОКС

Поносни што живе у Титовој
Југославији

Најмлађи спортисти црногорске ривијере, млади боксери клуба „Будва“, поистовјећују своју младост с дјелом вољеног председника Тита.

Недјеља је у Бечићима. Вријеме, претежно сунчано. Прилика је да се младост по каже, да се сусретне са зеленилом. За младе боксере да слободно вријеме обогате, да тренирају. Сусрет је заказан за десет часова. Тренер Павле Бучај са својим младичима на ливади испред „Нафтагаса“. Све се одвија у свечаној тишини, али боље него икад, са више жара. Кондициони тренинг се завршава и тек онда разговарамо с младичима који већ обећавају интересантне резултате, можда и веома пријатна изненађења у овој спортској вјештини.

Видо Ратковић, седамнаестогодишњак, први члан овог малог боксерског клуба, кад га упитасмо с којим резултатима дочекује Дан младости, каже:

— Поносан сам што сам рођен и што живим у Титовој Југославији. Можда сам баш зато постао спортиста. И раније сам знао да је наш Председник волио спорт и дружио се са спортистима. Негдје у дну срца вјеровао сам да ћу једног дана постићи такве резултате који ће ми омогућити да се сретнем с њим. Сад још више вјерујем у то. Друг Тито ће вјечито живјети у срцима младих.

ЗАХВАЛНИЦЕ
ЗАСЛУЖНИМА

Поводом Дана безбједности Одјељење унутрашњих послова додијелило је захвалнице радним организацијама и појединцима који су се истакли у развијању система друштвене самозаштите и на ублажавању последица катастрофалног земљотреса, чиме су допринијели побољшању безбједносне ситуације, која је на подручју наше општине, и иначе, веома добра.

Захвалнице су добили Заједница за одмор и рекреацију радника САН Ко сово — камп „Каменово“ и Рекреациони центар „13. мај“ у Бечићима. У овим колективима поклоњена је изузетна пажња друштвеној самозаштити.

Као истакнути појединци захвалнице су добили: Предраг Ђулафић, председник СО Будва, Жарко Миковић, секретар ОК СК, Лука Вучић, народни херој, Миодраг Мировић, генерални директор „Монтенегротуриста“, Бранислав Крговић, дипломирани правник, и Душан Митровић, референт за друштвену самозаштиту у ООУР „Свети Стефан“. За хвалнице су добили и радници Одјељења: Момчило Ивановић, Блажо Јовићевић, Милан Балевић, Никола Борета, Бранимир Сјмовић, Јован Рађеновић, Јован Ковијанић, Грујица Кнежевић, Лакић Шуковић, Божидар Срђановић и Садик Кордић.

Ми га никад нећемо заборавити. Жао ми је што овај Дан младости дочекујем само с једним учешћем на републичком јуниорском првенству наше Републике. У годинама које долазе обећавам боље резултате.

Милорад Митровић, поријеклом из Марковине, тамо негдје око Чева, иначе рођени Будвинин, баш овог 25. маја, на Дан младости, пуни шеснаесту годину. А иза њега је већ „боксерска прошлост“ — о њему пишу најпознатија пера племените вјештине.

Видо Ратковић, члан клуба „Будва“

— Прославићу свој најтужнији рођендан. Одрастао сам с Титовим штафетама, с нашим данима младости. Мој рођендан био је само један тренутак свих југословенских дана младости. А сад ће с тугом, која већ прераста у понос, то бити још више. Спорту који највише волим, боксу, посветићу најљепше године своје младости. То ће бити израз мог дивљења и поштовања за велику личност Јосипа Броза. Од тренутка, кад сам чуо најжалоснију вијест у мом животу, у срцу сам попио једну мисао: спортисти, спортисти — за Тита!

Р.

ИЗ ПРОШЛОСТИ НАШЕГА КРАЈА

Петровачки мозаици

О прошлости Петровца мало се што зна. Римски пут Scodra Epidaurum водио је дуж обале Јадрана — преко Рисна, Будве и Улциња, па је морао пролазити и кроз Паштровиће. Како у дјелима античких писаца и на старим картама нема помена о насељу које би се по положају могло идентификовати са старим Петровцем, сва је вјероватноћа — на основу оног што је почетком овог вијека откривено у Мириштицама — да је некадашњи Петровачки био неко мање сеоце или љетовалиште римских патриција.

Први писани податак о насељу на овом мјесту јавља се тек у XIII вијеку. У Барском родослову помиње се мјесто Ластва (in locum, qui dicitur Lasta). Топоним Ластва садржи повеља краља Милутина из 1305—1307. године којом се манастиру Богородице ратачке потврђују се ла дарована од стране краљице Јелене. У једном, 120 године каснијем документу (1426), којим се срећују односи између Млечића и деспота Стевана, помињу се куће у Ластви које припадају Балшићима.

Почетком овог вијека, 1902. године, на локалитету Мириштица у Петровцу на Мору откривен је касноантички мозаик који показује три рибе са заједничком главом. Касније је пронађен још један мозаички под, украшен разним орнаменталним мотивима од бијелог, црносивог, зеленкастог, црног и ружичастог камена. У сплету орнамената доминира преплетена трака која у виду правоугаоног мрежастог оквира обухвата и дијели дванаест једнаких поља. Спољни орнаментални оквир образују двије паралелне траке, док је унутрашња трака знатно шира и њен основни мотив је валовита лоза.

Дванаест правоугаоних поља распоређено је тако да се по три ређају хоризонтално а по четири вертикално. У пр-

вом пољу представљен је цвјетни мотив у коме доминира крстасти розета, чији се средишњи дио састоји од четири концентрична круга. Спољни круг одртан је црно-сивим, следећи бијелим, а два унутрашња тамноружичастим каменчићима. Централни дио другог поља, само фрагментарно очуван, састоји се од Соломоновог чвора, сложеног од бијелих, зелених, црно-сивих или ружичастих и црно-сивих каменова. У трећем пољу сложена је осмолита розета, док је четврто било украшено цвјетним мотивима. У петом пољу поновљен је мотив из првог,

а у шестом из другог поља. У центру седмог поља налази се нешто мања крстасти розета. Осмо поље потпуно је уништено, а у деветом је поновљен цвјетни мотив из првог. Десето поље је украшавало мотив такозваног ватреног точка, који се састоји од осам кукастих трака које се упићу једна испред друге, стварајући утисак окретања. У једанаестом пољу понавља се мотив из деветог, а дванаестом је потпуно уништено, тако да се не може знати да ли је у њему био поновљен неки од претходних орнамената или је био приказан неки нови мотив.

ЗДРАВСТВЕНО ПРОСВЈЕЂИВАЊЕ

Гљивична обољења коже

Гљивична обољења преносе се с људи и животиња непосредно додиром или посредно — преко одјеће, обуће, четака и пешкира. Најчешће се јављају на дјеловима коже прекривеним длакама, на ноктима, али нису ријетка ни на голој кожи. Могу да захвате и велике површине, због своје заразности да обухвате и велик број особа, па тако доведу и до појаве епидемије.

Гљивична обољења могу се познати на тај начин што, на примјер, на кожи стварају кружне промјене, прикривене ситним мјехурићима и љуспицама с јасно уздигнутим лубом. Уколико процес захвати дубље слојеве коже долази до стварања гнојаница из којих се понекад циједи гној.

На длановима, табанима и мјестима гдје је појачано знојење, гљивична инфекција се испољава у виду црвенила, мјехурића, љуштења, влажења, прскотина, на које се често надовезује додатна инфекција.

На косматом дијелу главе јављају се у виду љуспастих површина са осјеченим и слоњеним длакама. Код неких облика постоји жућкаста маса, смјештена у појединим отворима длака. Код дубљих промјена јављају се задебљање плоче различитих величина с гнојаницама из којих се често циједи гној.

На ноктима је обично захваћена слободна ивица, испод које се стварају обилне трошне жућкасте масе. У каснијем стадијуму долази до оштећења и промјена цијелог нокта.

Код мале дјеце и гојазних особа врло често долази до појаве гљивичних обољења на мјестима гдје се двије површине које додирују, а која су оједена

знојем или мокраћом. Овим обољењима подложне су особе које раде у влажним просторијама и носе угмену обућу.

На питање, каква је заштита од гљивичних обољења, медицина одговара да је она успјешна, али, разумије се, под одређеним условима. За спречавање гљивичних обољења, на примјер, од великог је значаја одржавање личне хигијене, која је нарочито важна кад су у питању мала дјеца, посебно бебе. Редовним прањем, купањем и преповијањем чистим пеленама, избјегава се појава оједна коже на регибним површинама и настанак гљивичних обољења.

Одржавање личне хигијене код гојазних особа нарочито је значајно у љетним и спарним данима, када је знојење појачано.

Мачке и друге домаће животиње могу да оболе од гљивичних обољења, па, уколико се примјети да на њиховој кожи постоје неке промјене, не треба дјети дозволити да се с њима играју.

Личење гљивичних обољења на кожи и косматом дијелу главе траје у просјеку четири до шест недјеља, а понекад и до годину дана. Најбоље је да гљивична обољења лијечи специјалиста за кожна обољења.

Кутак за разоноду

РАЗУМИО

Она му је рекла: »I love you, my darling! Он ју је потом запросио и убрзо су се вјенчали. А кад су га пријатељи упитали шта је нашао на њој, одговорио је: „Ништа! И није ми се свидјела, а камоли да сам се био заљубио. Али, нисам хтио да помисли како не знам енглески!“

ПАС ИЛИ ЈАРАЦ

— Види што је ово лијеп пас!
— То није пас већ јарац!
— Да је јарац имао би рогове...
— Не тиче ме се његов приватни живот!

ЗАШТО ДА НЕ?

Да ли би ме спасио кад бих пала у воду?
— Зашто да не? Ти и онако тврдиш да сам способан за сваку глупост.

ПРЕВАРИО СЕ...

Када је од неког свог пријатеља сазнао да је службени Београд чврсто одлучио да никако у Србију не пусти Вуков превод „Новог Завјета“, отац српске књижевности рече:
— А ја сам у бечкијем новинама читао да су из Србије Турци проћерани.

КАД БИ БИО КРАЉ...

Генерала Свена Дагенберга позове једне вечери шведски краљ Оскар II на партију карата. Генерал је био уморан, али није могао да одбије позив. За вријеме игре почео је да пјевуши пјесмицу „Кад бих ја био краљ“.

Чувши то, Оскар II га упита:

— Свен, шта бисте учинили да сте краљ?
— Ах, одмах бих отишао да спавам! — одговори генерал.

КАЗАЛИ СУ...

ЈЕДНИ ЦВЈЕТАЈУ, ДРУГИ ВЕНУ

ЛАО ЦЕ: „Људи личе на прољећну траву: једни цвјетају, други вену“.

✱

БОБ ХОУП: „Жене нипошто нису фанатици телесне љубави — оне могу да се заљубе у апстрактно, на примјер у текући рачун мушкарца“.

✱

ЧЕРЧИЛ: „Једна једина ствар је тежа од заједничке борбе са савезницима: борба без њих“.

✱

ЛА ФОНТЕН: „Више вриједи једно Ево ти!“ него два „Добићеш!“

✱

РАБЛЕ: „Ко неће кад може, неће моћи кад буде хтио“.

✱

АНТОНИОНИ: „Има много глумица које су се високо попеле само зато што су ниско спустиле деколтеа својих хаљина“.

✱

ЕФРАИМ КИШОН: „Геније је човјек који успијева да убједи своју жену како је буда чини дебелом, бриљантски прстен старом и да ће љетовање на мору шкодити њеном тену“.